

Mer om Afghanistan:

Den psykologiske krigen

Det er mer enn bomber som USA slipper over Afghanistan. Propaganda er et viktig våpen i en hver moderne krig, og i denne konflikten har amerikanerne satt inn sitt tyngste skyts.

AV -1099 OLAV NORDLI

Som vi antydte i forrige DXN, ble Talibans offisielle radiostasjon, Voice of Shariah, ett av de første målene da bombene begynte å falle over Afghanistan søndag 8. oktober. Dagen etter, nærmere bestemt klokka 1610 UTC, forsvant Vo Shariah fra kortbølgefrequensen 7085 kHz. Samtidig ble også 657, 1107 og andre mellombølgefrequenser tause.

Den eneste senderen som overlevde den første angrepsbølgen, var Vo Shariahs regionale stasjon i Mazar-e-Sharif i Balkh-provinsen i den nordlige delen av landet. I skrivende stund er denne senderen fortsatt på lufta med Taliban-kontrollerte programmer.

24. oktober meldte nyhetsbyrået Reuters at Voice of Shariah hadde satt i drift en mobil sender på én kilowatt i Kabul. Dagen etter ble også denne senderen ødelagt av et raketangrep. Samtidig ble flere andre gamle radiosendere, som ikke hadde vært brukt på over ti år, bombet sønder og sammen. I følge TV-stasjonen Al-Jazeera ble flere sivile drept i disse angrepene.

Commando Solo

14. oktober satte det amerikanske flyvåpenet inn "193rd Special Operations Wing" i Afghanistan. Denne spesialstyrken, som har base i Middeltown i Pennsylvania, disponerer seks ombygde Hercules EC-130E transportfly til en verdi av over 70 millioner dollar pr. stk.

Flyene, som har en besetning på 11, er stappfulle av elektronisk utstyr. Det finnes datamaskiner, båndspillere av alle slag, mottakerutstyr og kraftige sendere for FM, TV, mellombølge og kortbølge. Mens de flyr i åttetall i en høyde av 20.000 fot kan disse flyene effektivt blokkere sendinger på bakken, eller – som i Afghanistan – dekke forholdsvis store områder med ordinære kringkastingssendinger.

Det første av disse flyene, som går under navnet Commando Solo, ble tatt i bruk i 1992. Siden har

flyene hatt oppdrag over Haiti, Irak og i forbindelse med konfliktene på Balkan.

Frekvensene og sendetidene for USAs budskap til det afghanske folk, er trykket på løpesedler som droppes i store antall over landet. CNN har også rapportert at Pentagon vurderte å droppe opptrekkbare radioer med forhåndsinnstilte frekvenser, men dette skal foreløpig ikke ha skjedd.

Kan høres hos oss

Tidsrommet for sendingene fra Commando Solo-flyene er i skrivende stund 0030-0530 og 1230-1730 UTC, og de aktuelle mellombølgefrequensene er 864 og 1107 kHz. Dette er de samme frekvensene som Vo Shariah benyttet fra henholdsvis Kandahar og Kabul før bombingene.

I tillegg kan de samme sendingene høres i USB på kortbølgen, nærmere bestemt 8700 kHz. Denne frekvensen, som er hørt over store deler av verden, er høyst sannsynlig en feeder til flyene.

Beliggenheten til denne senderen er foreløpig et mysterium, men den befinner seg opplagt i nær-områdene til Afghanistan. Alt fra Diego Garcia til en av gulfstatene eller en av de gamle sovjetrepublikkene har vært lansert som muligheter i DX-pressen.

Nettstedet "Clandestine Radio Watch" mener at Aşgabat i Turkmenistan er det mest sannsynlige, basert på observasjoner av hvordan signalet fader i forbindelse med lokal soloppgang. Dessuten har en japansk DXer gjort et opptak på 8700 kHz hvor en turkmensk stemme gir tekniske beskjeder etter at den ordinære Commando Solo-sendingen er slutt.

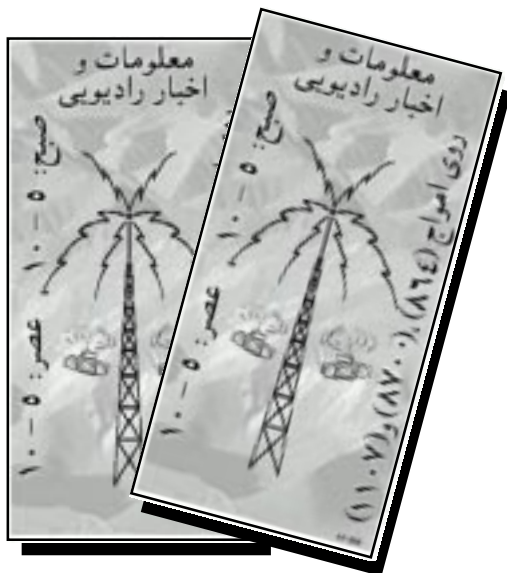
Hvis du vil sende en lytterrappport, kan du prøve denne adressen: Pennsylvania Air National Guard, Headquarters, 193rd Special Operations Wing, 81 Constellation Court, Middletown PA17057-5086. E-post: 193sow@pamdt.ang.af.mil. Faktisk var det noen DXere som fikk svar da Commando Solo fløy over Kosovo for to år siden...

Løssluppet

Innholdet i sendingene fra Commando Solo produseres av US Army's "4th Psychological Operations Group" i Fort Bragg, North Carolina. Programmene gir naturlig nok USAs syn på konflikten og oppfordrer folk om å snu ryggen til Taliban-regimet. Det gis også informasjon om hvordan sivilbefolkningen skal beskytte seg mot bombeangrepene.

Sendingene inneholder dessuten en god del musikk. I et intervju med tysk fjernsyn stiller en medarbeider ved BBC Monitoring Service seg uforstående til musikkvalget: - De sender glad dansemusikk av en type som gjerne spilles ved brylluper. Dette er neppe noe som passer med stemningen i Afghanistan akkurat nå, uttaler han.

Ved siden av de ovennevnte spesialprogrammene, releer også Commando Solo-flyene Voice of Americas ordinære sendinger på pashto og dari, samt R Free Europe/R Libertys sendinger på usbekisk, tadsjikisk og persisk. Frekvensen for dette er 980 kHz.

Nord-Alliansen

I områdene som kontrolleres av Nord-Alliansen, som kjemper mot Taliban, finnes det begrenset med kringkastingsvirksomhet. Mange vestlige medier har imidlertid rapportert om en stasjon som sender på 96 MHz fra Jabalosaraj i Parvan-provinsen, ikke langt fra fronten.

Stasjonen, som blant annet omtales under navnet Voice of Peace, er etablert med støtte fra den franske organisasjonen Droit de Parole. Ett av målene er å styrke kvinnes posisjon i det afghanske samfunnet, og stasjonen har flere kvinnelige medarbeidere, noe som ville vært uhørt under Taliban-kontroll.

Stasjonen har foreløpig svært provisorisk sendestyr, slik at den bare kan høres i en omkrets på 30 kilometer. Det foreligger planer om å etablere en sender på en fjelltopp slik at signalene kan nå helt til Kabul.

Nyhetsbyrået Asia-Plus i Tadsjikistan melder at alt nødvendig utstyr til en kortbølgestasjon skal være på plass i Fayzabad i Badakhshan-provinsen, og at en slik sender snart kan komme på lufta. I denne byen finnes det i dag bare en spartansk utstyrt TV-stasjon, Afghanistans eneste. Nord-Alliansen bruker dessuten høyttalere til å spre nyheter i noen byer.

Mange utvider

Som nevnt forrige gang har mange av de store kortbølgestasjonene utvidet sendingene mot Afghanistan og den arabiske verden. Dette gjelder spesielt Voice of America og BBC World Service, som nylig bad det britiske utenriksdepartementet om en ekstra-bevilgning på tre millioner pund til dette formålet. R Pakistan har også nylig startet spialsendinger til nabolandet via en sender i Peshawar på 540 kHz.

I USA er et lovforslag fremmet i Representantenes hus om å gjenopprette sendinger til Afghanistan i regi av R Free Europe/R Liberty, slik tilfellet var i perioden 1985-92. Forslaget innebærer en bevilgning på 8 millioner dollar for 2002, noe som skal rekke til ca. 12 timers sendetid pr. dag.

Til slutt nevner vi også at en organisasjon med base i Danmark, International Media Support (IMS), har planer om å leie sendetid for sendinger til Afghanistan via sendere i Peshawar og Quetta i Pakistan. IMS har som mål å yte hjelp til å sikre frie og uavhengige medier i konflikttruede områder, og organisasjonen har søkt om midler til prosjektet fra EU og Danida, det danske motstykket til Norad, skriver avisa Information.